

Hållbara Bygder
och
Hållbara Kalv

Projektbeskrivning

Kalvs Byalag
September 2003

Innehållsförteckning:

		<u>Sidan:</u>
Hållbara bygder	Allmänt.....	3
	Syfte.....	3
	Mål.....	3
	Målgrupp.....	4
	Organisation.....	4
	Projektägare.....	4
Hållbara Kalv	Bakgrund.....	5
	Syfte.....	5
	Mål.....	6
	Förväntade effekter.....	6
	Genomförande.....	7
	Uppföljning & utvärdering	9
	Projekttid.....	9
	Ekonomi.....	10

Ansvarig för projektet "Hållbara Kalv" är
 Kalvs Byalag, Kalvsjögården, 512 61 KALV org.nr: 865000-7878
 Kontaktperson: Eva Johansson, telefon:0325-54064, 070-2273085,
 e-post: eva@joarsbo.com

Hållbara bygder - nationellt projekt

Allmänt

Hållbara bygder är ett program som vill visa hur en uthållig utveckling kan åstadkommas på landsbygden baserad främst på bygdens naturgivna och förnybara resurser. En satsning på några bygder som tjänar som goda exempel och kan visa vägen för en förnyelse av landsbygdspolitiken.

Den fortsatta nedläggningen av de små jordbruken skapar problem att hävda det traditionella odlingslandskapet och markresurserna nyttjas allt sämre i glesbygden.

Syfte

Att genomföra ett program för ett antal pilotprojekt som ska syfta till att utveckla bygden genom ett varsamt nyttjande av naturresurserna som bas för ett differentierat näringsliv. De ska skapa ett rikare odlingslandskap och upprätthålla bygdens natur- och kulturlandskap på ett långsiktigt, bärkraftigt sätt, samt utveckla bygden som livsmiljö och stärka dess attraktionskraft. Programmet som utgår från LBU-programmet ska aktivt involvera rådgivare och handläggare inom jordbrukssektorn, bl a för att ge dessa erfarenheter av mer allmänt lokalt utvecklingsarbete. Även organisationer (ex.vis miljöorganisationer) och forskare ska engageras.

Mål

- Öka intresse och kompetens om landskapets nyttjande hos lantbrukare och övriga boende på landsbygden.
- Stimulera till diversifiering och nya idéer i nyttjandet av naturresurserna
- Skapa lokala planer för en uthållig användning av naturresurserna.
- Visa hur det lokala utvecklingsarbetet kan organiseras, dvs skapa en lokal infrastruktur för hållbar utveckling.
- Visa hur en lokal förvaltning av naturresurserna kan ge positiva effekter både för miljön och den lokala ekonomin.
- Öka landsbygdens attraktivitet och status och därmed höja livskvaliteten för de bofasta och locka inflyttare.
- Systematisera framgångsprojekt, erfarenheter och metoder.
- Visa hur lokala utvecklingsgrupper kan pussla ihop befintliga finansieringskällor och därmed bättre ta i anspråk tillgängliga EU-medel
- Visa hur stöd och politikområden kan samordnas lokalt på ett bra sätt för landsbygdens utveckling
- Ge impulser till utveckling av landsbygdspolitiken.

Målgrupp

Pilotprojekten ska genomföras i väl avgränsade skogs- och mellanbygder av ungefär en sockens omfattning, som är välorganiserade bygder med goda erfarenheter av lokalt utvecklingsarbete. Det är viktigt att utgå från lokala förutsättningar, behov och ambitioner

Målgruppen kommer att bli mycket bred och omfatta alla byinvånare med lantbrukare som en nyckelgrupp. Barn & ungdom är viktigt att få med liksom alla lokala föreningar och företag.

Organisation

Programmet genomförs som en nationell satsning med självständiga pilotbygder.

Projektägare

Programmet kommer att genomföras av Folkhälsoinstitutet Hela Sverige ska leva i samarbete med SLU och Jordbruksverket. De lokala projekten hanteras av lokala utvecklingsgrupper eller andra samverkande grupper.

Delprojekt Hållbara Kalv

Bakgrund

Kalvs byalag fick på ett tidigt stadium erbjudande om att delta som en pilotbygd inom Hållbara bygder. Byalagsstyrelsen beslöt på styrelsemöte vintern 02/03 att anta utmaningen. Motivet var att vi ser den "dubbla nyttan" av ett nytänkande i hur vi betraktar bygdens egna naturtillgångar, att markerna kan vara en stor potentiell resurs inför framtiden i kombination med att kultur- och odlingslandskap hävdas och hålls öppet, vilket i sin tur ökar attraktionskraften hos vår bygd som livsmiljö.

Vi ser att det är helt nödvändigt att börja fundera över dessa viktiga framtidsfrågor. Vad händer när de nu hårt kämpande jordbrukarna inte orkar längre? Kan vi i Kalv pröva nya vägar som kan bilda exempel både på lyckade och mindre lyckade tillvägagångssätt för att utveckla den viktiga del av näringslivet som har jord och skog som sin bas.

Under sommaren 2003 blev det klart att Kalv blir en av de 14 pilotbygder som kommer att ingå. Underhand har finansieringsbilden ändrats något i takt med att det nationella projektet bantats. Det står nu klart att någon medfinansiering "uppifrån" inte kommer att utgå. Varje pilotbygd måste själv utverka sin egen finansiering, vilket kommer att variera mycket beroende på var i landet man är belägen och vilka möjliga finansieringskällor som finns att tillgå regionalt. Tanken är att hela projektet i första hand är ett LBU-projekt och man lägger nu över mycket av ansvaret från nationell till regional nivå.

Syfte

Vi vill att delprojektet "Hållbara Kalv" ska syfta till:

- att Kalv med angränsande bygder skall uppnå en långsiktigt hållbar utveckling såväl miljömässigt (våra marker och fysiska miljö) som ekonomiskt (diversifiering och vidareutveckling av näringsliv) och socialt (genom ett rikt förenings- och kulturliv och en hållbar struktur i det lokala utvecklingsarbetet)
- att visa på kompletterande verksamheter för lantbrukare och småföretagare.
- att skapa en god livsmiljö för bofasta och inflyttare samt för kommande generationer
- att sprida erfarenheter och kunskap till andra delar av Sveriges landsbygd
- att ytterligare organisera ett mycket brett utvecklingsarbete där alla delar och sektorer av samhällsplaneringen lyfts in och arbetas med på den lokala nivån.

Mål

När projektet avslutats vill vi att följande mål ska ha uppfyllts:

Minst 10 nya arbetstillfällen ska ha skapats eller vara på väg att skapas med direkt eller indirekt koppling till naturresursernas nyttjande.

Det kulturlandskap som idag hålls öppet och hävdad ska inte ha minskat utan minst befinna sig konstant, helst ökat.

Befolkningen i Kalvs församling ska ha ökat till minst 400 personer och medelåldern gått ner jämfört med idag.

Den stödande infrastrukturen bestående av god basservice och kulturutbud på orten ska ha bibehållits och helst ökat.

Ett formaliserat samarbete beträffande samhällsplaneringen ska ha påbörjats mellan kommun och byalag.

Kalv används i än större utsträckning som referensobjekt i utvecklingsgruppers, organisationers och myndigheters arbete med att sprida erfarenheter när det gäller lokal utveckling i landsbygdsmiljö.

Förväntade effekter

Bland de effekter Hållbara bygder i Kalv bör ge kan nämnas:

- En ökad mobilisering av den lokala kraften.
- Ett förbättrat underlag för samhällelig service, såsom skola och affär
- En ökad skattekraft hos befolkningen
- En förbättrad hälsa genom meningsfull och överblickbar tillvaro
- En biologisk mångfald och bättre betingelser för flora/fauna
- En större framtidstro hos markägare, jord- och skogsbrukare
- Ett nytt sätt att betrakta mark, jord, skog och vatten som en resurs (och ej som en belastning)
- En höjd status för de areella näringarna
- En större ansvarskänsla att förvalta "arvet till kommande generationer"
- Fler besök till bygden i samband med studiebesök och därmed ökande kundunderlag för näringsställen, affärer m.m.

Genomförande

Projektet kommer att ägas och drivas av Kalvs Byalag. En projektledare kommer att anställas eller motsvarande tjänst kommer att köpas in (ex.vis från Kooperativ Utveckling Sjuhärad.)

En projektledningsgrupp där byalagets styrelse ingår, förstärkt med några nyckelpersoner från Kalvs företagarnätverk kommer att skapas.

Dessutom bör en referensgrupp för "extern kompetens" tillsättas, där representanter från Länsstyrelse, Region och Kommun kan ingå, jämte LRF/HS.

Samarbete kommer att sökas med LRF-avdelningarna inom Kindaholm:

Kalv/Mårdaklevs avdelning, samt Håcksviks och Frölundas avdelningar som även de båda arbetar gemensamt till viss del.

Detta samarbete förväntas bli ganska tätt, då hela projektets syfte handlar mycket om tillvaratagandet och nyttjandet av våra marker.

Andra samarbetspartners som kommer att bli naturliga är bl a Bokenäset i Bohuslän som ingår i Hållbara bygder, samt våra angränsande byar på andra sidan länsgränsen, både i riktning Halland och Jönköping.

Det kan också nämnas andra projekt som pågår och tangerar Hållbara bygder och som vi troligtvis kommer att söka utbyte med, ex.vis HS-projektet "Nötringar" där markägare knyts ihop med djurägare för optimal betes användning.

När det gäller skogssidan har Kalv stor andel lövskog varför vi gärna skulle kunna ta del av HS:s utökade samarbete med Lövträinstitutet, i syfte att öka förädlingsgraden på plats.

För att projektet ska kunna växa sig starkt och på så sätt ha möjligheter att ge mer bestående effekter och en självgående fortsättning även efter avslut, är en bred förankring en absolut grundförutsättning, främst hos Kalvborna, men även som ringar på vattnet i angränsande orter och i samverkande organisationer.

Därför kommer stor vikt att läggas på mobiliseringsprocessen samt även när det gäller inflytande och demokratiskt arbetssätt. Lokal ekonomi och lokal demokrati är nära knutna till varann. Vikten av underifrånperspektiv kan aldrig nog understrykas. Därför kommer det lämnas utrymme för mycket idéer och påverkansmöjligheter från ortsbefolkningen vad beträffar projektets konkretisering. Vilka frågor som kan bli aktuella under de år projektet fortlöper kan vi inte sia om, men däremot kan exempel ges på vilka ämnen som finns på agendan i nutid.

Följande frågor är nu aktuella och kan förväntas bli bearbetade inom Hållbara bygder i Kalv:

- Småjordbrukets framtid - Landskapsvård - Estetiska värden - Miljö
- Småskalig lokal produktion av ekologiska livsmedel & lövträförädling
- Kalv i Europa - Hot & möjligheter - Hur möta den tilltagande besöksströmmen från Europa - Hur hitta rätt i EU-stödets djungel

- Naturvårdsområde/Natura 2000 - Resurs kontra "död hand" - Skyddad biotop kontra rekreationsområde - Lokal insyn, kontroll och medbestämmande? - Decentraliserad förvaltning: markägare och lokalbefolkning som "förvaltningsentreprenörer"?
- Aktivt boende för " 55+ " på väg från ett aktivt yrkesverksamt liv till ett aktivt anställningslöst liv. Hur ge fysiska möjligheter för ett kreativt och stimulerande boende, som blir en injektion av nytänkande och socialt kapital till bygdens utveckling?
"Senserby" - tillvaratagande av mänskliga resurser.
- Ungdomar och lokal demokrati - Hur skapa mötesplatser och jordmån för ungdomars delaktighet i och inflytande över bygdens utveckling?
- Nutida konstmusik - Kalvfestival 2004 - Hur kan vi tillvarata Kalv som varumärke för att förknippas med en kulturell mångfald? Hur rama in och göra Nutidsmusikfestivalen folklig, lantlig, festlig, förankrad? Hur använda Nutidsmusikfestivalen som språngbräda för en STAD-LAND-satsning. "Finkulturen kommer till byn".
- Granssamverkan, social trygghet. Samarbete mellan byalag, polis, kommun och lokalpress för att få en tryggare miljö för alla boende genom att skapa starka nätverk för tillsyn och passiv bevakning. Stabiliserande långsiktigt arbete. Social kontroll på "gott och ont".
- Skolan som en del i samhället och den lokala ekonomin. Hur utnyttja vår kooperativa F-6-skola även i ett större sammanhang? Hur utnyttja lokaler och fysiska resurser utanför skoltid för att utveckla affärsidéer och koncept kring Kalvs upparbetade kunskapsbank av lokal utveckling, metodutveckling, processledning och mobiliseringsarbete. Att ytterligare öppna och bredda skolans inre för allas medverkan och utveckling.
- Kalvsjögården som "Kulturens hus" för hela Kindaholm med grannskap i tre landskap. Lär dig uppleva konst, lär dig lyssna till konstmusik, våga se, höra och förnimma upplevelser från alla världens hörn och ur alla genrer. Utveckla by-biblioteket och by-gallerian. Den lokala matkulturen, med global inspiration. Att se måltiden som mer än bara mat, även lägga in miljö, historia, upplevelse och andra faktorer. "Den lokala måltiden" - nytt inspirationsprojekt i samarbete med Grythyttans matakademi - SV och Kooperativ utveckling Sjuhärad (startar hösten 2003).
- Turism på miljöns egna villkor. Hur förena landsbygdsturism med höga naturvärden, Ekoturism m.m. Utveckla koncept för samverkan mellan lokala aktörer

Uppföljning och utvärdering

Projektet kommer fortlöpande att följas upp och dokumenteras av projektledaren och i samband med protokollförda möten inom de olika grupperna: Projektledningsgrupp, Kindaholms/LRF-gruppen, Referensgrupp "extern kompetens" samt de arbetsgrupper som kommer att skapas under resans gång. Större informationsmöten och seminarier kommer att anordnas kontinuerligt, med tyngdpunkt på inledningsfasen och avslutningsfasen. I samband med projektavslutning kommer en större utåtriktad konferens att hållas. Om allt stämmer tidsmässigt och planmässigt kan detta arrangeras i samband med Landsbygdsriksdagen 2006, i händelse av att denna förläggs till Sjuhärad.

Förväntade aktiviteter/möten:

Vintern 2003/2004:	3 större sammandragningar och minst 8 gruppmöten
Våren 2004:	1 utåtriktad konferens i syfte att informera och sprida erfarenheter. Ta emot minst 2 studiebesök enligt utarbetat "Kalv-koncept". Minst 6 gruppmöten
Hösten 2004:	Nutida musikfestivalen: Visa upp projektet och dess samarbetspartners i seminarie och mäsas. Minst 6 gruppmöten
År 2005:	2 större sammandragningar och minst 12 gruppmöten 1 utåtriktad konferens för information och erfarenhetsspridning Ta emot minst 4 studiebesök enligt "Kalv-koncept"
År 2006:	Minst 8 gruppmöten och 1 större sammandragning En stor utåtriktad aktivitet i samband med avslut och slutrapportering.

TOTALT: Minst 6 större sammandragningar och 40 gruppmöten. 3 större utåtriktade konferenser och minst 6 studiebesöksmottagande.

Projekttid:

1 sept 2003 - 31 aug 2006

Ekonomi

Kostnadsbudget:

SEK	År 2003	År 2004	År 2005	År 2006	TOTALT
Köpta tjänster	70 000	400 000	400 000	200 000	1 070 000
Lokal inkl utrustning	20 000	80 000	80 000	40 000	220000
Administration	20 000	30 000	30 000	20 000	100000
Material	5 000	10 000	10 000	5 000	30000
Initialkostnader	20 000				20000
Avslutskostnader				20 000	20000
Övrigt	5 000	15 000	15 000	5 000	40000
<i>Delsumma faktiska kostnader</i>	<i>140000</i>	<i>535000</i>	<i>535000</i>	<i>290000</i>	<i>1500000</i>
Direktfinansierade kostnader	20 000	30 000	30 000	20 000	100 000
TOTALT	160 000	565 000	565 000	310 000	1 600 000

Finansieringsplan:

	År 2003	År 2004	År 2005	År 2006	TOTALT:
Sökt stöd	120 000	300 000	300 000	180 000	900000
Offentligt medfinansiering	80 000	200 000	200 000	120 000	600000
<i>Delsumma faktisk finansiering</i>	<i>200000</i>	<i>500000</i>	<i>500000</i>	<i>300000</i>	<i>1500000</i>
Direktfinansiering = ideellt	20 000	30 000	30 000	20 000	100000
TOTALT:	220000	530000	530000	320000	1600000

Under första året ligger finansiering högre än kostnadsbudget, detta för att upparbeta en likviditet i projektets ekonomi.